

Förvaltning/Enhet
Förvaltningen för Fastighet- och service
Namn
Malena Timling

Datum
220126

SVAR PÅ NÄMNDINITIATIV AVSEENDE "ÅTGÄRDER FÖR STÄRKT VÅRDHYGIEN" AV MALIN GABRIELSSON

Bakgrund

KD har ställt ett nämndinitiativ avseende "Åtgärder för stärkt vårdhygien". Malin Gabrielsson föreslår:

- *"Mot bakgrund av detta föreslås att Regiondirektören ges i uppdrag att till regionstyrelsen redovisa åtgärder för att höja kvaliteten på vårdhygien vid länets sjukhus gällande städning och vårdrelaterade infektioner.*
- *Regiondirektören ges i uppdrag att redovisa förklaring till hög grad av personalomsättning inom samlad service samt hur sjukskrivningstal och personalomsättning förändrats sedan övergång till samlad service."*

Åtgärder för att höja kvaliteten på vårdhygien vid länets sjukhus gällande städning och vårdrelaterade infektioner

I regionen mäts förekomst av vårdrelaterade infektioner (VRI) två gånger per år i vårdverksamheterna med dygnet runt vård. Målet avseende VRI-förekomst i Hälso- och sjukvårdens förvaltningsplan 2021 är satt till <5 %. Mätningen genomförs som en punktprevalensmätning. Huvudsyftet med punktprevalensmätningen är att ge ett underlag för lokalt förbättringsarbete. Mätningarna utförs samtidigt under en bestämd dag av utsedd personal på slutenvårdsavdelningar. Samtliga inläggande patienter bedöms avseende förekomst av VRI enligt ett särskilt formulär.

Resultatet från mätningen som genomfördes september 2021 visade på en förekomst på 7,5 % VRI. De vårdrelaterade infektioner som registrerades var associerade till operativa ingrepp, infarter, katetrar samt infektioner hos patienter med nedsatt immunförsvar vilket gör dem extra mottagliga och känsliga för infektioner. Mätning av vårdrelaterade infektioner genomfördes även under våren 2021, då registrerades en förekomst på 3,1 % vilket kan tolkas som en pandemieffekt då få operationer genomfördes. De vårdrelaterade infektionerna som observerats i samband med dessa mätningar var relaterade till medicinska ingrepp och patienternas riskfaktorer, inte till bristande städning.

Samarbetet mellan Vårdhygien och Samlad service fortgår och utvecklas succesivt. Tillsammans arbetar man vidare med att höja regionens städstandard och rutiner kring städning. Den operativa organisationen för att bedriva hygienarbete och kvalitetssäkra arbetssätt och rutiner har utökats. Samlad service har numera 21 utbildade hygienombud, inom länets alla sjukhus, vilka utgör Vårdhygiens förlängda arm ut i verksamheten (16st hösten 2020). Hygienombuden får regelbunden utbildning och information av Vårdhygien och de står i sin tur för praktisk upplärning av nya kollegor och följer upp och kontrollerar att städverksamheten genomförs enligt fastställda rutiner.

Stort utvecklingsarbete har bedrivits inom städverksamheten de senaste åren i syfte att standardisera och höja kvalitén på utförd städning, men också att säkra bemanning och leverans till kund.

- Projekt nytt städsystem genomfördes under 2020 där ny städutrustning och nya arbetsrutiner infördes. Projektet genomfördes tillsammans med medarbetare inom Samlad service och i samråd med Vårdhygien gällande hygieniska frågor kring arbetsrutiner och tillvägagångssätt.
- En bemanningspool med nio heltidsanställda medarbetare är införd för att på ett bättre sätt säkra bemanning.
- Sedan hösten 2021 städas mottagningar efter stängningsdags. Istället för som tidigare under stressiga tidsförhållanden tidigt på morgonen innan öppning. Förändringen ger bättre förutsättningar att säkra upp bemanning vid sjukfrånvaro och säkra städleveransen till regionens mottagningar.
- En omfattande kvalitetssäkrande åtgärd är genomförd. Alla städkontrakt inom regionen är inventerade. Alla rum och utrymmen inom regionen har besökts fysiskt för att säkerställa rätt städfunktion enligt gällande städstandard och städrutiner. Alla kontrakt är upprättade och städning sker nu enligt den nya gällande städstandard.

Som en kvalitetshöjande insats framöver pågår ett uppdrag med att ta fram ett digitalt kvalitets- och planeringssystem för städning vilket förväntas ge ökade möjligheter till uppföljning av regionens städverksamhet.

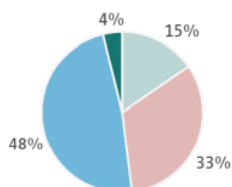
Många utvecklingsåtgärder har vidtagits under år 2020-2021 för att komma till rätta med upplevda brister både hos kunder och medarbetare. Den utvärdering av införandet av Samlad service som genomfördes i början av år 2021 visade på en viktig förbättringsåtgärd, att *"säkra upp resurser/minska personalomsättning samt minska rotering inom och mellan enheter för att öka graden av kontinuitet och samarbete samt kvalitet och servicenivå på enheterna."*

Då städning ingår i tjänster som levereras av både städ och VNS-team behöver man titta på det upplevda resultatet för dessa två tjänsteområden sammantaget. Rapporten visar att 52% av kunderna av städtjänster är positiva och 79% av kunderna av VNS-tjänster är positiva till upplevd kvalitet.

Köp av städtjänster

Hur upplever du kvaliteten på de tjänster som levereras av Samlad service?

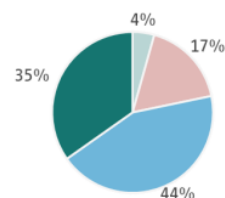
Inte alls bra Mindre bra Bra Mycket bra

Köp av VNS-tjänster

Hur upplever du kvaliteten på de tjänster som levereras av Samlad service?

Inte alls bra Mindre bra Bra Mycket bra

Efter utvärderingen av Samlad service samt kartläggningen av arbetsmiljön inom Städservice togs en åtgärdsplan fram. Utifrån den har ett arbete skett med att strukturellt förändra upplärning, teamarbete och schema. De viktigaste förändringarna som införts är ett faddersystem för nyanställda och förutsättningar

för teamarbete inom Städsservice. Medarbetare arbetar numera två och två i ett team om fyra inom varje städområde. Detta motverka ensamarbete, skapar möjlighet att hjälpa och coacha varandra och säkerställer driften vid sjukskrivning. Teamet blir experter på sitt område och skapar en kontinuitet för kund, den vikarie som kommer in har en rutinerad kollega som stöd inom samma område vilket även säkrar kvalitet i leverans till kund. Det nya arbetssättet inom Städsservice infördes 1 september 2021.

Hur sjukskrivningstal och personalomsättning förändrats sedan övergången till Samlad service

Personalomsättning

I "Slutrapport utvärdering Samlad service" (vilken nämndinitiativet refererar till) som presenterades under våren 2021 tar Ekan Management upp att kundnöjdhet och hur väl man lyckats med realisering av effekter av införandet av Samlad service varierar och "beror framförallt på grad av personalomsättning, behov eller möjlighet för flexibilitet samt hur väl samarbetet mellan Samlad service och vårdenheten fungerar." Med personalomsättning i rapporten menas att det är rotation på medarbetare, att det är olika medarbetare och vikarier som kommer till en specifik vårdenhet, inte att dessa medarbetare slutar sin anställning vid Samlad service.

En jämförelse av den externa rörligheten mellan de tidigare verksamheterna innan införandet av Samlad service och Samlad service är sammanställd i tabellen nedan. Även tidigare har personalrörligheten varit hög, framförallt för måltidspersonal. De senaste åren har Samlad service haft en ansenlig mängd pensionsavgångar.

Externa avgångar	2017	2018	2019	2020	2021
Lokalvård					
Egen begäran	1,76%	4,92%			
Pension	1,32%	0,41%			
Övrigt	0,88%	-			
Totalt	3,96%	5,33%			
Måltidspersonal					
Egen begäran	6,34%	9,56%			
Pension	0,91%	1,59%			
Övrigt	-	1,59%			
Totalt	7,25%	12,74%			
Samlad service					
Egen begäran			7,85	4,98	6,73%
Pension			4,13	3,07	1,92%
Övrigt				0,77%	0,96%
Totalt			11,98%	8,82%	9,61%

Tabell: Medarbetare inom tidigare Regionsservice/Städ samt Kost/Måltidspersonal och numera Samlad service/totalt för åren 2017-2021 för jämförelse.

Sjukskrivningstal

Städverksamhet har även tidigare år (2017 och 2018 innan omorganiseringen och övergången till Samlad service) legat på hög sjukfrånvaro. År 2017 låg sjukfrånvaron på 11,0% och år 2018 9,8%. En sjukfrånvaro runt 10% kan antas vara normalläge för den verksamheten innan införandet av Samlad service.

Många av Samlad service medarbetare arbetar inom sjukhusmiljö, vid misstanke om sjukdom har medarbetare varit sjukskrivna eller om de omfattats av familjekarantän, enligt gällande rekommendationer under covid-19.

	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro	12,4%	11,5%	11,9%

Tabell: Total sjukfrånvaro inom Samlad service år 2019-2021.

Under slutet av 2019, 2020 och 2021 har Samlad service haft fokus på att utveckla medarbetarskapet och ett närvarande ledarskap, att minska personalomsättning och sänka sjukfrånvaro. Samarbeten har genomförts tillsammans med Regionhälsan och verksamheten arbetar med ledningsgruppsutveckling och ökad delaktighet inom hela verksamheten. Inom Städservice har en kartläggning av arbetsmiljön genomförts (ovan nämnda) tillsammans med extern part och en åtgärdsplan har utarbetats tillsammans med medarbetare och fackliga representanter. De åtgärder som arbetades fram med faddersystem och teamarbete skapar bättre förutsättningar för en god arbetsmiljö i det dagliga arbetet. Rekryteringsläget har också stabiliserats inom verksamheten.